

HUMANISTES

nº 4: 2ⁿ trimestre de 2012

Contingut:

01

La societat ha canviat
Magda Galiana

(p.2)

02

Jacinto Convit, experiències de vida humanista
Presentació de Carlos Rangel

(p.3)

03

Conflictes, una perspectiva més humana
Sandra Gallego

(p.6)

04

Mantingues la calma
Marc Masmiquel

(p.9)

05

Cap a una ment col·lectiva
Alberto Fraile

(p.13)

06

Hi ha alternatives
Vicenç Navarro, Juan Torres y Alberto Garzón

(p.14)

01

La societat ha canviat

Magda Galiana

La societat ha canviat amb el pas dels anys. Amb els avanços tecnològics el món ha evolucionat molt. Abans només podíem comunicar-nos amb gent d'altres països amb llargues conferències que costaven molts diners. Avui en dia ho podem fer a l'instant a través de les noves tecnologies: Skype, Messenger o xat en general.

Les notícies del país o d'altres llocs les podem veure sense necessitat de comprar el diari -a través d'Internet-. I de la mateixa manera podem publicar un article, unes fotos, uns vídeos o un llibre. També tenim una vida més còmoda amb la multitud d'aparells elèctrics que ens fan la vida més fàcil: microones, assecadora...

Però l'educació també ha canviat molt. Abans cedíem el pas a la gent gran quan anàvem per un carrer estret i no podíem passar els dos alhora. També deixàvem el seient a una dona amb un nen o embarassada quan anàvem a l'autobús i només hi havia un seient. Parlàvem de vostè als professors; en resum: hi havia respecte.

Però on és aquest respecte avui en dia?, ¿S'ha perdut?

Quan vas pel carrer veus els nens insultar als seus progenitors, burlar-se de la gent gran, ficar-se amb els seus companys de classe. Aquests nens són els que després, quan són grans, es converteixen en aquests individus que en el treball parlen de forma grollera en una reunió o que fan la vida impossible al company que tenen al seu costat pel simple fet que aquest destaquí en alguna cosa, per simple enveja. S'ha perdut la salutació pel carrer, anem com robots cap el nostre destí sense importar el que li passi a les persones que estan al nostre voltant. Veiem caure a una persona al carrer i no anem a socórrer-la...

Tiram les escombraries als carrers, sense importar res, embrutam els rius i els mars sense pensar que això perjudica l'ecosistema.

Això és en el que s'ha convertit l'espècie humana: un ésser superficial, egoista i banal.

Encara som a temps de canviar. No deixem que l'espècie humana es degeneri tant.

02

Jacinto Convit, experiències de vida humanista

Presentació de Carlos Rangel

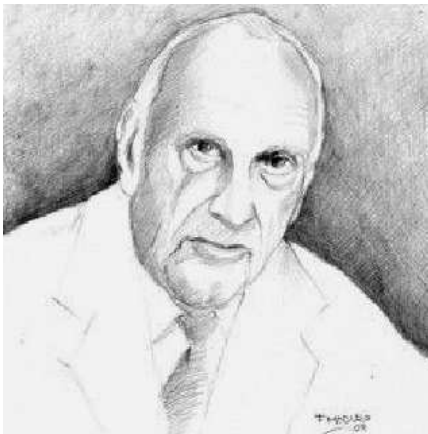
Text rebut, com a presentació adjunta, per correu electrònic de Toña Serra

Jacinto Convit: "El desenvolupament d'un país depèn de la ciència"

A uns passos de complir 100 anys, encara està al capdavant de l'Institut de Biomedicina de la UCV (Universitat de Caracas. Veneçuela). Després d'haver desenvolupat la leishmaniosi i la vacuna contra la lepra, pel que va ser postulat al Nobel de Medicina, ara encapçala 2 creuades: Ajuda als indis warao i la lluita contra el càncer.

El científic és categòric: "Jubilar-se és la mort!".

La mirada de Jacinto Convit és penetrant. Un pot arribar a creure que, d'un moment a l'altre, els seus potents ulls blaus podrien desprendre's de les seves cavitats i sortir levitant amb total autonomia biològica.

Retrat de Jacinto Convit

Als seus 97 anys d'edat, encara porta el timó de l'Institut de Biomedicina, ubicat al costat de l'Hospital Vargas.

El científic, que va ser postulat el 1988 al Premi Nobel de Medicina per les seves aportacions a l'estudi de la lepra i de la leishmaniosi. Va cada dia a treballar. La seva oficina és un culte a la senzillesa. Hi ha llibres en espanyol i anglès,

cachicamos en miniatura i un discret retrat de Simón Bolívar.

En el seu escriptori, han col·locat un timbre perquè l'investigador el toqui cada vegada que necessiti alguna cosa. El va sonar múltiples vegades durant l'entrevista: demanava informes, papers, carpetes, fotos per recolzar la seva exposició. Tot amb caràcter d'urgència. Una col·laboradora comenta que és difícil portar-li el pas: "Té més energia que qualsevol de nosaltres".

Convit, fill d'immigrant català i de veneçolana d'origen canari, va néixer a La Pastora l'11 de setembre de 1913. Ell ens diu:

"En aquesta època, un anava amb tramvia. Jo vaig aprendre a llegir en una petita escola que dirigia una senyora de cognom Betancourt.

Convit a l'edat de 8 anys

Després vaig entrar al Col·legi Sant Pau, que era una institució familiar comandada pels germans cumanesos Martínez Centeno, descendents del Mariscal Sucre. Allà vaig cursar tota la primària. I llavors vaig passar al Liceu Caracas, on em va donar classes Don Rómulo Gallegos. Poca gent sap que ell era professor de Matemàtiques, una matèria que coneixia molt a fons. Li vaig

treure 20 punts. Gallecs no va poder seguir al liceu perquè el van expulsar del país: eren els temps de Gómez. Vaig ingressar a la Universitat Central el 1932 i em vaig graduar de doctor en Ciències Mèdiques el 1938”.

Universitat Central de Caracas

L'any de la seva graduació va ser decisiu per Convit. Els doctors Martín Vegas i Pedro Luis Castellanos li van oferir el càrrec de metge resident de la leproseria de Cap Blanc (Vargas). El sou era 1.500 bolívares, i el jove va acceptar. Allí va treballar quinze anys.

“La leproseria era un hospital on es duia a la gent per força. El que deien aïllament compulsori: per llei. Els pacients eren pràcticament capturats on vivien i traslladats allà. Els que venien de zones distants eren portats en vaixell i els que venien de zones més properes, en un camió.

Un d'ells venia de Maturín. Eren com les tres o quatre del matí. Va arribar encadenat i acompanyat de dos homes armats. Jo em vaig ofuscar una mica i els vaig dir:

'Llevau-li les cadenes perquè aquest és un ésser humà!' I els dos homes em van obeir. El pacient va estar relativament poc temps. Com als quatre mesos, va fugir de la leproseria. Era un ambient inaguantable”.

Aquest apartheid que Convit presencià va segellar per sempre el seu destí. Va decidir emprendre una veritable creuada perquè al malalt de lepra se li respectés la seva dignitat i per trobar la cura d'aquesta malaltia d'arrel bíblica.

“La lepra es tractava amb oli de chaulmoogra i es alleujava el dolor amb derivats de morfina.

L'oli el refinava un danès, Jorge Jorgesën, químic expert que havia lluitat en la guerra mundial.

Però el malalt no es curava amb això: calia trobar un tractament més eficaç. Em vaig anar a la UCV i vaig catequitzar a vuit estudiants de Medicina perquè treballessin amb mi. A més, hi va haver tres persones que em van ajudar moltíssim en l'estudi que estàvem fent: la doctora Elena Blumenfeld, farmacèutica, i una altra persona de cognom Granado, d'origen argentí, laboratorista, i que havia vingut amb el Che Guevara a veure la leproseria.

Vaig parlar molt poc amb el Che Guevara perquè amb prou feines va passar una nit a Cap Blanc: l'endemà se n'anava, crec, a Bolívia. Granado es va quedar un any i es va anar després a Cuba. La tercera persona va ser el doctor Antonio Wasilkouski, un farmacòleg polonès, qui va muntar un petit laboratori per produir medicaments”.

Convit, que fa poc va ser catalogat per la BBC com un dels cinc llatinoamericans més influents, que va guanyar el Premi Príncep d'Astúries el 1987, sempre opta pel plural quan parla de la seva gesta científica.

“El primer medicament que ens va semblar important per experimentar va ser el Diamino-difenil-sulfona, l'anomenat DDT, que era actiu contra els micobacteris. Un segon medicament que utilitzem va ser la clofamizina. Amb aquests dos medicaments, tractem a 500 pacients de la leproseria de Cap Blanc. I en un termini de dos anys, es curaven. Va ser una veritable revolució.

Es van tancar les dues leproseries nacionals: la de Cap Blanc i la de Providència (Zulia), que albergaven 2.000 malalts. Es van crear llavors els serveis antileprosos nacionals.

El procediment que nosaltres vam idear va ser la base per desenvolupar el

tractament de la lepra en tots els països endèmics.

Aquests resultats van ser aplicats per l'OMS, modificant lleugerament el quadre: afegir un antibiòtic (rifampicina).

El nostre treball va servir per desenvolupar el tractament que l'OMS va cridar poliquimioteràpia de la lepra.

Després de l'ús dels dos medicaments (DDS i clofamizina), prepararem una vacuna a base de BCG (vacuna contra la tuberculosi) i de bacils d'armadillo (Cachicamo). Posteriorment, treballarem amb la leishmaniosi, que és un problema de salut pública greu a Veneçuela: són 5 mil malalts nous per any. Desenvoluparem una vacuna composta pel paràsit de la leishmaniosi, que és la leishmania, amb el BCG.

El tractament de la leishmaniosi es feia amb els antimonials pentavalents, que són medicaments molt cars. Prepararem aquesta vacuna i li economitarem al país dos milions de dòlars per any. El desenvolupament d'un país depèn de la ciència.

Per això és que nosaltres estem subdesenvolupats. Perquè a la nostra ciència, en veritat, no se li ha donat l'empenta que ha de tenir, encara que s'ha fet un esforç.

Mai he exercit la medicina privada. No va amb el meu caràcter. El metge ha de ser un servidor públic. Per a mi, això no és un negoci: es tracta de protegir la vida humana. És molt difícil fer fortuna guanyant un sou de metge de salut pública. Però, al cap i a la fi, un no necessita això. Perquè si un té una vida discreta i li és suficient el que guanya, un se sent feliç.

Una vegada em van informar que a l'Acadèmia Militar havia un jove a qui li havien diagnosticat lepra. El vaig veure i vaig trobar que el noi tenia una lesió, però benigna. La lepra presenta lesions agressives en un percentatge important i lesions benignes, que moltes vegades es curen soles.

Li vaig escriure una carta al president de la junta de govern, Delgado Chalbaud i ell em va contestar que aquest jove no seria expulsat perquè jo deia que no tenia una malaltia maligna. El noi es va graduar i va venir a visitar-me quan era coronel. Aquestes són les coses a les quals un, com a metge, els dóna importància".

Científic a carta total, no vacil·la, però, en reconèixer la seva fe.

"No només crec en Déu, sinó que un ha de fer l'esforç perquè els altres creguin en ell. Perquè indubtablement que la creença en Déu és una cosa necessària per a l'ésser humà. De vegades un està pensant coses i estic segur que està influït per Déu".

Convit està casat amb Rafaela Marotta, que té 90 anys. Van tenir quatre fills: Francisco, que cria cavalls pura sang; Oscar, que va morir en un accident de trànsit quan tenia 23 anys; Antonio, psiquiatre, professor de la Universitat de Nova York i director mèdic del Centre d'Investigacions Cerebrals d'aquesta institució, i Rafael, que és cirurgià i treballa en el Washington Medical Center. Els dos últims són bessons.

Què pensa el científic de la mort?

"La mort és una cosa que un ha d'acceptar. Ningú es pot salvar de morir. És a dir, la mort no és discutible.

Ara, el que cal fer és aprofitar el temps i fer les coses el millor possible. Tractar d'afavorir a la gent el més que es pugui. Per això vaig passar del meu treball en lepra i leishmaniosi al càncer.

El fenomen del càncer és molt semblant, gairebé idèntic al de la lepra, perquè, en el cas de la lepra, l'organisme no reconeix al bacteri que la produeix i, per tant, el bacteri es multiplica fins l'infinit. Calculi vostè que ha d'haver més de deu milions de bacteris per gram de teixit malalt.

En el cas del càncer, no s'ha descobert el bacteri, però s'ha descobert la cèl·lula tumoral, que no és reconeguda tampoc pel cos que la pateix i llavors progressa milions de vegades en el lloc i després

passa, igual que passa amb la lepra, per la sang i pels limfàtics.

L'objectiu és aconseguir que el cos reconegui la cèl·lula cancerosa a base d'un sistema immune adequadament controlat".

Convit no veu obstacles sinó oportunitats. La seva tenacitat és impressionant. Està prop la vacuna contra el càncer?

"Jo tinc la impressió que és a prop. I que hem de tenir fe. El problema de la lluita contra aquestes malalties que afecten l'ésser humà és el prejudici. La lepra va poder ser tractada perquè treballem sense prejudici, tenint la seguretat que es trobaria un tractament que anava a millorar el malalt. I en càncer hi ha un prejudici molt gran: la gent creu que no té solució, i que mai la tindrà. Això no és així. Nosaltres, en lepra, fem servir substàncies que van permetre a l'organisme destruir el mycobacterium leprae. Hem de seguir aquesta mateixa via: utilitzar substàncies que destrueixin la cèl·lula tumoral. En això és que estem treballant. Portem tres anys.

Què quin és el secret de la meua longevitat? Que per què no m'he mort? ¿Això és el que vostè em vol preguntar? (Somriu)... Perquè tinc projectes en què ocupar-me. I m'ocupo. La tragèdia està en les jubilacions que consumeixen el cervell de l'ésser humà i refugiar-se entre les parets de la casa limita el pensament, fins a l'exercici físic, l'ésser humà es desactualitza aïllant-se dels seus companys i la vida social com a intercanvi d'idees. Homes i dones jubilats s'abandonen fins en la seva aparença, lamentablement.

Un s'ha d'acostumar a ser feliç quan fa feliç als altres.

Cada vegada que ens llancin una pedra, hem de tornar-los una rosa perquè l'amor és l'únic antídote de l'odi".

Jacinto Convit. Textos d'àmplia difusió a la xarxa

Informació de la presentació:

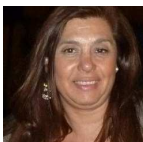
Concepte general i muntatge gràfic original: Carlos Rangel amb reconeixement al Dr Jacinto Convit, il·lustre veneçolà

Santiago de Querétaro, Mèxic, Nov. 2010

carlitosrangel@hotmail.com

<http://www.slideshare.net/carlitosrangel/presentations>

03

Conflictes, una perspectiva més humana

Sandra Gallego

Els conflictes són una part natural de l'experiència humana. Assumir això és una postura revolucionària: Gran quantitat de persones opten per ignorar el que els molesta. El passar per alt les injustícies, fa mal i comporta un cost emocional molt alt. La pau aparent que sorgeix d'ignorar les infàmies és molt tensa i inestable...

L'atmosfera s'enrareix i es torna inflamable: només la qüestió d'acumular alguns ressentiments més i tot pot esclatar a la cara... Es tracta de gestionar la part incòmoda de les relacions abans que es converteixin en un iceberg on el 90% està ocult... Perquè l'iceberg esclatarà amb violència per

processos acumulatius, tingues-ho per segur. També existeix un tipus de persones d'aparença molt tranquil·la, molt calmes a la superfície... Aquest tipus de gent que mai esclata i que mai mostra més que un exterior discret i elegant. Aquests individus paguen amb la seva salut l'acumulació d'hormones de l'estrès en els seus òrgans vitals... perquè la incapacitat o el bloqueig per expressar enuig, enuig, malestar... és molt diferent de no sentir aquestes emocions, que són naturals en els éssers humans. Com diu William Ury, un dels millors especialistes del tema, a nivell global: El món necessita més conflictes, perquè mentre hi hagi injustícia anem a necessitar conflictes per cridar l'atenció

sobre les injustícies i els abusos de poder.

Quina és la clau en la resolució pacífica dels conflictes? Afrontar i resoldre conflictes (personals i col·lectius) pot ajudar a que les nostres vides adquireixin sentit. El problema és que no sabem reaccionar adequadament. Aquí està el desafiament: Els conflictes tenen en si la capacitat per transformar-nos i fer-nos créixer. I els conflictes ocults o mal resolts poden destruir-nos.

En qualsevol projecte col·lectiu, es passarà per diferents fases: El conflicte és inevitablement una. Amb molta pràctica i treball personal podrem reduir la violència i atenuar el dolor, però no podrem suprimir-lo del tot, perquè el conflicte és necessari. Serveix per reconèixer les diferències i apreciar la diversitat de la vida. Els conflictes només desapareixen quan existeix repressió, però poden suavitzar-se i no esgotar les nostres reserves energètiques, en la mesura que els gestionem amb maduresa.

Per resoldre els problemes de veritat es necessitarà que les parts en conflicte adoptin una actitud de col·laboració i negociació. Si es tracta d'un col·lectiu, es pot demanar que una persona amb la formació adequada, compleixi el rol de "facilitador/a". Cal assumir que el conflicte sorgeix per dir-nos alguna cosa. De vegades, la càrrega emocional de la forma d'expressió, pot bloquejar la captació del contingut. El treball de facilitació és treure el pes emotiu al conflicte, per desvelar el missatge ocult, perquè pugui ser comprès en profunditat.

Tot projecte col·lectiu sol començar amb una etapa d'enamorament, en què l'energia és alta i les relacions personals molt cordials. Quan sorgeix el conflicte? Es pot prevenir?

En la fase de "enamorament" tothom dóna el millor de si i es queda amb el millor dels altres. Amb aquesta actitud, es marginen aspectes importants de les persones: ocultem les parts que no ens

agraden de nosaltres i també ens enceguem a les parts que no ens agraden en els i les altres.

Per construir la unitat es descarten les diferències, sobretot, allò que em costa acceptar en mi i en altres persones. Tard o d'hora i inevitablement, aquestes diferències sorgiran perquè formen part del nostre ésser. Podrem ocultar per un temps, però brollarà alguna fricció, un gest de desaprovació, resignació o silenci. La diferència s'ha d'expressar, inexorablement.

El conflicte comença quan descobrim les diferències. Les percebem com amenaces que qüestionen els nostres valors i creences i identitat o perquè pensem que ens impediran satisfer necessitats.

Al principi no som conscients del que passa, només sabem que alguna cosa ens molesta en una altra persona. Aquesta falta de consciència i incapacitat per gestionar les diferències, ens porta a donar respostes emocionals exagerades que alimenten el conflicte amb una escalada de tensió.

El conflicte se sosté en el temps per la desigual distribució de poder entre els membres del grup. Les persones amb més poder resolen les diferències a favor seu. Diferències, Combustibilitat i Desequilibris de Poder són els elements claus en tot conflicte.

Per prevenir conflictes caldria acceptar les diferències, deixar de veure-les com amenaces. Caldria utilitzar la diversitat d'actituds, de més o menys dedicació, compromís, o esforç. Aprofitar les

diferències de caràcter en més o menys: ordre, estructura, intel·ligència, paraules, silenci. Usar els contrastos en les maneres de fer les coses: ràpid o lent, organitzat o improvisat, individual o en equip. Rendibilitzar les diferències en l'ús dels recursos o de la informació per a satisfer les nostres necessitats individuals i col·lectives.

L'aprenentatge emocional és un altre pas necessari en la prevenció de conflictes. Davant la diferència, si és percebuda com a amenaça, fem servir patrons de resposta automàtica d'acord amb valors culturals dominants. Els principals mecanismes de defensa en la cultura occidental són l'evitació, fugida i atac. Triem un o altre segons el poder que tenim en cada moment. Segons el seu temperament, les persones tendeixen més a fugir, adaptar-se o resignar-se i altres tendeixen a imposar els seus punts de vista. Algunes es resisteixen amb violència al que estableixen altres. En tots els casos, els mecanismes de resposta automàtica es basen en la por.

L'aprenentatge emocional fa possible enfrontar a la por, connectar amb el nostre poder interior, i respondre des

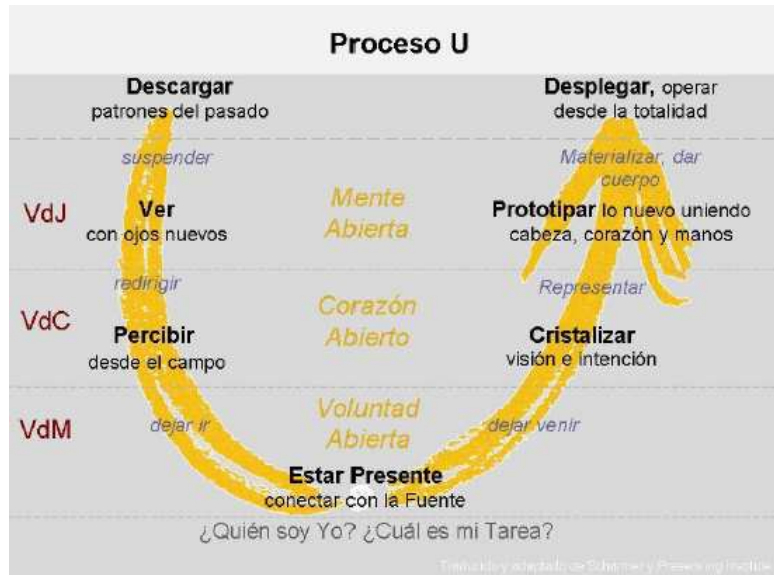
d'aquí, al diferent. Domant la por es poden buscar maneres creatives per satisfer les necessitats de totes les parts. Això es diu assertivitat. Necessitem un treball personal de gestió de la ràbia. La ira, l'enuig es generen per friccions en les relacions, per la tensió creada per estructures opressives i per la violència cultural que obstaculitza la comunicació. L'aprenentatge emocional i el desenvolupament de assertivitat com a resposta al diferent són imprescindibles per a la prevenció de conflictes.

Finalment, cal comprendre com la desigual distribució de poder en un grup agreuja els conflictes en crear estructures invisibles d'opressió. Quan les diferències sorgeixen, les persones amb poder, aconsegueixen imposar la seva manera de pensar o de fer. I pertànyer a la majoria és una gran quota de poder.

Normalment les persones amb poder estan tan convençudes que la seva manera de ser o actuar és el natural, que ni tan sols són capaços de veure el mal que fan a altres individus. No poden comprendre que algú els reclami, o que els demani que canviïn.

Tenir més o menys poder no és el problema, sinó com l'utilitza. Si fem servir el nostre poder com un servei, si el posem a disposició del grup per aconseguir les metes, és un poder creatiu. Si l'utilitzem per al nostre interès egoista i rebutjar o marginant a qui s'oposa, és un poder reactiu o destructiu. És important, que el grup treballi l'apoderament de les persones amb menys poder com part del seu empoderament col·lectiu. Si tu tens poder, és probable que alguna vegada hagi abusat inconscientment d'ell.

D'aquí la necessitat del conflicte. Ens ajuda a guanyar consciència.

Mantingues la calma
Marc Masmiquel

Quan perdís el sentit, puja a un lloc alt, i observa en silenci. Necessitem perspectiva. I amb la perspectiva adequada no ens enganyem: no deixem de ser mamífers evolucionats. Altius, orgullosos i egòics, per això i només això, una espècie més en el marasme d'aquest malparat planeta. Deixarem les cavernes fa tot just un tres, després els mites i metàfores -de tota mena- ens van donar "agafadors" d'identitat. Però poca cosa són, purs abaloris passatgers. Amb el temps hem anat recopilant patrons de conducta i de pensament, però ho arreglem aviat amb el garrot, vil covardia de la presumpta supervivència. Fer-ho d'una altra manera costa més, però cal. Però mai hi ha temps per això, sempre mil pretextos o twitters.

No és por, és mandra, la infame i poderosa excusa. Aprendre implica valer-se de voluntat i humilitat. En cas contrari, envanits i engegats avancem patizambos per la bassa. Porcs a l'estany, arrogants aristòcrates elucubrant plans mestres de pamflets ingenus. Però som porcs, alguns més garrins, altres autèntics psicòpates. I tot això amb el degut temps, després de crisi i imperis esbossa més o menys el

que t'envolta ara mateix, inclòs aquest paper o parpelleig de la pantalla. Barata paradoxa, d'un adoctrinador contra la doctrina, intentant gratar, cansat dels bastards d'envanida supèrbia davant dels altres. Però no hi ha venjança, ni ressentiment, no sóc aquest recipient. Tots dos podem recórrer a coartades diverses. Ara quan la celeritat i la instantaneïtat ens envolten sentim que estem molt avançats, però no deixa de ser un altre miratge de l'esperit del nostre temps. Potser es tracta d'un procediment més subtil, emmascarat. Doncs el que ens abasta és una "ceba exponencial", amb múltiples llesques de empremtes, capes de conductes imitades.

Pots intentar deconstruir la teva realitat, a cops de destrall, amb encens, amb el teu front... però igualment hi ha imperatius que semblen resultar intocables. I el llenguatge enfangat i limitat tot just és un gargot. Alguns van avançar, van arribar molt lluny, però després la marabunta social els va passar per la guillotina d'aquest o aquell dogma. No idealitzo, observo una mica, atendent-me a la massacre consentida, al càstig controlat, per això poc coco i poc avanç

veig. Ja m'enteneu, la curiosa idiosincràsia illenca (per posar un exemple) s'estratifica a les seves tribus, que desconfiades recelen dels seus semblants, grups esquerps amb l'estrany o el brillant, i així, com en tot poble petit: les enveges esculpeixen la por al diferent i consoliden la mediocritat com a distintiu. Antropologia en sabatilles, ho sé, però és així. És igual si tens la clau, ets inventor o excepcional, per sistema no es t'escoltarà, mil bajanades serviran d'escut dialèctic. No és estrany que molts emigrin... però és trist sentir-se així.

A l'hora de la veritat, els que han viscut amb privilegis ho dissimulen, i per tal empastifament d'inseguretats ningú sap a què ni a qui atènyer, i com continua sent el que facis no el que diguis el teu tracte ètic: per la boca mor el peix. I n'hi ha prou ser bon observador, no importa mentalista o endeví, als aprofitats se'ls veu el llautó, i d'ells has allunyar o confrontar, però mesura bé les teves forces, que la humilitat sigui el teu aliat. Ara veig que aquest text està ple de moralines, però acorralat i cansat prefereixo parlar sense esparadrap a la boca -que és com millor es parla-. I et dic alguna cosa senzilla, no et jactes, no siguis orgullós de virtut ni lucidesa, un cop tinguda usa en silenci i comparteix les teves idees, no les guardis poruc per perdre la guardiola que et van donar sense suar la samarreta... que no és altra cosa que ser guanyador trampós, d'això va el esbombat free market, lliure mercat, neocapitalisme, bla bla. La nomenclatura pot variar, els conceptes són clars. Uns s'aprofiten, altres fan la feina bruta. Inadmissible des de la creença racional en una civitas que ens harmonitzi a tots. Els cíncics cap buit riuran, els privilegiats negaran, els mandrosos miraran a una altra banda... Què fem doncs? Estirar, estendre el camp d'acció, projectar el teu quotidià a una altra esfera més àmplia, fes-la créixer, alimenta, que es desenvolupar, pobla teva experiència de substància i no de amaniments, reconeix que tot això és complex i encara que aspiris a simplificar, això no és simple, ni simplón, és exigent i et fa ser creatiu amb la teva

vida i les teves decisions, així pots avançar, ja que no ets ni cranc, ni estruç tremolosa, ni porc, ni escurçó. Deixa d'imitar els mals dolents. Ni segueixis als presumptes santons, gurus o purs, sigues valent i enfronta't a tu mateix, ja que aquesta batalla ningú la pot lliurar per tu, poca vida val si mors sense viure-la.

Per treure fusta, aquí va un pica-pica narratiu, una tapa quotidiana, però no és de truita, ni de bar i cerveses, és de malaltia i caiguda, de gravetat i ossos trencats. L'altre dia vaig ajudar a un senyor, d'uns 60 anys, va patir un atac epilèptic, es va desplomar davant meu i vaig haver atendre'l, posar-li alguna cosa a la boca i esperar mitja hora al ambulància... vagi ensurt, vaig deixar les meves abstraccions per alguna cosa real batent i tràgic entre les meves mans. Vaig imaginar que qualsevol altre ho hagués fet. No demano medalles, només reaccionar, espantat, però intentant calmar aquell desconegut. Segona part de la història: fa tres dies vaig baixar molt de pressa per una costa, vaig frenar amb les meves sabatilles (gastades) i la calçada mullada em va llançar de la taula a terra. Monopatí d'una banda i les meves vèrtebres colpejant per una altra. Em vaig espantar, no podia aixecar-me, vaig plorar de dolor per primera vegada a la vida. Em vaig témer el pitjor, ja que vaig ser incapaç de moure'm, ni parlar... No podia ni agafar el meu telèfon per trucar a algú. Va passar un vianant i li vaig fer un senyal amb la cara, li vaig mirar els ulls, ell em va veure... em va mirar, i va seguir com si jo fos invisible. És a dir: no em va ajudar, va passar de mi. Em vaig aixecar com vaig poder, arrossegant-me pel carrer mullat, enganxant-me als cotxes, a la vorada, a les reixes i les parets, així vaig arribar a

casa, on em vaig desplomar, vaig trucar a la meua xicota i un amic, em sentia un titella trencada... vam anar a l'hospital i em van injectar calmants. Els raigs X no han revelat fractura vertebral. Vaig tornar en cadira de rodes, i amb alguna cabell blanc de més per semblant ensurt. Ara ja camino. I no hi ha molta llició, hi ha molts fets, hi ha pura gravetat, pura resistència dels ossos posats a prova... i el mateix passa amb l'escenari global, no és molt diferent.

Si va ser alguna cosa gos -no tinc res contra els gossos- que no em socorris aquest vianant vestit, és una mica més gos que si a l'hospital no n'hi ha per allò bàsic sigui pels privilegis -d'uns quants pocs tipus- que NO col·laboren proporcionalment a el que haurien. Això al meu poble es diu ser un aprofitat, Carl Gustav Jung l'anomenaria arquetip "jeta", o sigui un tipus amb molta cara, que no caràcter. Targetes són els que no fiscalitzen igual que tots i en els seus búnquers fiscals preserven el seu mannà. Quin ramat. Quins aprofitats... bo, la meua història no és ni èpica ni especial, és recent, i de la mateixa manera que aquesta nau s'enfonsa necessitem alguna cosa més que paraules, alguna cosa més que metàfores, alguna cosa més que oci, o bífidus al iogurt. L'experiència de la gent gran és una pedrera clàssica sempre tan poc aprofitada... no es rendeix culte a l'assossec ni a les arrugues. Són els que ja han lluitat molt els que saben, i els joves han d'escoltar, aprendre a fer-ho.

Intergeneracional ball d'idees i paciència, això serà el més ràpid, el més serè i ben enfocat. El capità ha d'exercir de capità, o capitana, però exercir, ja està bé de confondre rols i usar-los com disfresses.

Som molts, necessitem racionalitat i evolució, no només pensament superficial i mer succedani, un canvi de paradigma és un edulcorant intel·lectual buit de contingut si només es nomena i es recorre a ell per esgrimir els quatre tòpics de moda resilient.

Com de moda es va posar en sec, el verd, el lleuger, el que sigui... això és porqueria del continuum mediàtic i

cultural de masses, que es vesteix de seda (i es seda), que va de revolucionari, de hipster, de geek, del que calgui...

però no va a cap lloc, només va al camp qui pugui. I els micos tapen els seus ulls, tanquen les seves boques i no senten res, abstrets en la seva relaxada bombolla. Però no hi ha bombolla que duri cent anys, sempre esclaten. Però el que no ens ajuda a ningú són els messies ni els sacacuartos de transformació personal interior. La realitat opera a cor obert, cert, i per això a un nivell més pragmàtic, mercuri en sang, càncer, CFC, mort, set i fam, a més d'urani empobrit, mines antipersona, obusos, i tota aquesta quincalla de la dalla.

No, no m'he posat apocalíptic, sinó que ja estic cansadet de tantes històries de romanços i redempció interior a cop de talonari... això confon, i per això cal combatre tot meme¹ que atempti contra la teua integritat de grup i personal, i hi ha idees que parasiten al portador i sintetitzant el país sencer acaba votant a uns gestors del privat, en plena tendència tanatos autodestructiva i autolesiva... retallades globals, permetent que els més aprofitats es vagin de rosetes i gresca a les illes Caiman o succedanis... Això està malament.

Tots dissimulen fent veure que saben cap on van... s'han cregut les històries que ens van explicar, la realitat s'ha dibuixat amb retalls solts, modelats, erràtics i sense una raó de ser. La corba exponencial tallarà caps en breu, parlar d'extinció massiva no és ja una distopia de nihilistes, és un escenari plausible.

Obviar això és criminal amb els nostres fills. I com hi ha gent que s'aprofita dels seus privilegis, les coses empitjoren. I una altra gent comparteix els seus privilegis, els seus coneixements, la seva experiència, i les coses a mínim tenen una altra esperança. Resumint, els que vulguin fer pinya es trobaran amb els que també ho facin. En això crec, per això mantinc la calma, mentre har estratègies amb els meus més estimats amics i amigues. Per això: alerta amb els camaleons, és igual si fan ioga en les seves estones lliures, els seus actes els

defineixen, en la necessitat veuràs si són persones o personatges. La futura escassetat ens empentejarà l'esquelet i un desastre global posarà les coses molt més greus... això és tot just un tràiler, un avançament nyeunyeu del que es cou. Trec el meu armament pesat, sense bales, pures paraules basten: com denominaria aquesta tendència de bon rotllo i d'ignorància davant el que passa? No sé, doncs com un borrarxo ball de Sant Vito, un ballaruga contemporani sense chicha, d'ulls tancats a la fi del petroli, al bufetejador canvi climàtic, a la mort del viu, o sigui un desastre terrible. I Cassandra són milers de científics, de magnituds mesurables, d'evidències numèriques... però altres números importen en aquest drama superpoblat, aquest execrable poderós cavaller.

Síntesi: les intel·ligències no es sumen, estan amarades de judicis de valor, i s'han deixat dominar per simple imatge d'harmonia estereotipada. No deixa de ser plata falsa, gat per llebre, i tot això té poc suc. En haver-se descafeïnat molt i les virtuts, de la inventiva –de l'heurístic-desterrades, si no saps fer-te valer dins dels paràmetres: no vals res, així és en aquest puzzle descarnat, i s'adapta a aquesta única dimensió el que veus i el que és invisible als teus toscos ulls.

Imbuïts per les presses, el pràctic i el que cal és el que és ens hem vist lligats de mans a versions injuriades de nosaltres mateixos. La identitat s'ha fragmentat i només busca referències en els espais de reflexió, entre tants trossos precipitant a terra. Reconeguem: és una identitat barroera, poc elaborada, condemnada a optar per patrons de consum, o idees bloc que combinen o no. Pensament analògic d'una grollera versió del que potencialment ets. I tot aquest entramat és difícil de visualitzar, és fàcil sentir-ho, però ho sabries dibuixar? Ara mateix, paper i llapis. Respon, qui ets? Què fas? On vas? Per què? Dibuixa'l. Ni una paraula si us plau. ¿Difícil? Recolzats en metàfores i referències d'estil ens acontentem amb poc, amb succedanis, i la realitat ens empastifa la cara i les paraules, nocions víriques que es

repeteixen com mantres. Si no àmplies la malla de concepte, si no estires el teu univers sentiràs que sempre és el mateix, i que no tens sortida, ennuegat de por, et abraçaràs a qualsevol cosa, i estaràs perdut, de nou. Els laberints són així. I no, no sóc una vaca sagrada mastegant herba. No, no em quedo amb aquesta versió del món. No tinc per què acceptar sense més. No busco ni objectes ni guanys, això em sap insípid, babau. No deixis que et fiquin pressa, triga el que tardis, potser deu anys, potser demà, en algun moment si segueixes i et dones per vençut, però humil, col·lisionaran el sentit amb les idees. Però amb presses, sense temprança només et tornaràs a regalar un bony existencial i aquesta autocomplaença tant de moda, tan de tornada de tot, tan de quadrilla esqueixada és el càncer del coneixement. Convidat estàs a inventar d'una altra manera. Ho sé, no et conec, però vius sota la mateixa mordassa.

Preserva el teu silenci, dibuixa les teves idees, aprofundeix els teus temors, abraça el poc que trobis, allà dins. Viu l'empenta, no et quedis escorat, i panxa enlaire. Després, fes un prototip, inventa amb els trossos, però no facis ostentació, res és teu, ni de ningú, combina, balanceja, troba aquest punt d'equilibri. Una cosa sí és clara, i és que et pots amagar en cinismes i relativitzar tot, però toc toc, a l'altra banda del llindar, encara que no t'agradi aquí està aquesta cosa que t'obliga a fer alguna cosa, així que fes-ho. Però deixa ja de queixar-te de tu mateix, víctima o botxí, tu has de deconstruir el que et oprimeix.

La necessitat és la mare de la invenció, i les presses de la niciesa. Mantingues la calma i aprèn. Tu decideixes si et deixes arrossegat o si et resisteixes. No discutiré el corrent, ni l'escepticisme, ni les formes. Però que ningú es confongui: això no és un exercici teòric, no, per res. Cuinat aquest maremàgnun de biocidios diversos, polarització social a foc lent, conflictes armats a foc creuat, i sistemes polítics de sainet tenim un entorn ben definit. Ple de mort i ferides, amanit amb

moltes xarxes de distracció massiva. Pren-te aquesta sopa o dejuna. Tu decideixes si et va la testosterona com a filosofia aplicada, que no és més que altiu i ridícul creure't que tens la raó. Un altre vell concepte del prenatal rèptil que portes dins. A alguns se'ls nota més. El meu esbós, ho reconec, és de bastons, línia simple de bolígraf negre, i a un costat, hi ha uns manaires interessats i a l'altre una tropa despistada, si no et sents Cromagnon has d'allunyar una mica d'aquest tumult. Els aprofitats apliquen una tàctica simple, obtenir el botí, abans que tu et desamodorres, sobre això esculpeixen el seu privilegi, un esprint Blitzkrieg-guerra llampec-on fins i tot et fan creure que és el natural, i el llop et menja. Per tal entramat de "campi qui pugui" l'ètica és un luxe, i el cap buit s'omple d'oasi de cartró pedra. Quin desenvolupament, vagi avanç de

pacotilla. Infame bulldòzer arrasant amb tot. El creixement constant convertit en amulet, cruel cantarella dels golafre amb nus Windsor, vagi insult. Quidquid recipitur... el que es rep, es rep en la mesura del recipient. Recupera una mica de dignitat, oblida els mercaders, i enfronta't a les febleses del teu ego babau. Es mereix rebre aquest cop de puny. Mantingues la calma.

¹ Un meme és, en les teories sobre la difusió cultural, la unitat teòrica d'informació cultural transmissible d'un individu a un altre, o d'una ment a una altra, o d'una generació a la següent. Wikipedia dixit.

* * *

Palma, 29/03/2012

* * *

Marc Masmiquel Mendiara
dissenyador i periodista independent
@marcmasmiquel

05

Cap a una ment col·lectiva Alberto Fraile

"El conjunt de creences i sentiments comuns forma un sistema que té vida pròpia: el podem anomenar consciència col·lectiva. És una cosa diferent a les consciències particulars". Émile Durkheim.

De la mateixa manera que la ment funciona gràcies a l'activació de xarxes neuronals, la societat funciona gràcies a l'activació de xarxes de comunicació.

La transformació vertiginosa de les xarxes de comunicació que estem presenciant està transformant la societat i reorganitzant els nostres propis marcs mentals obrint escenaris nous. El salt qualitatiu que s'ha produït en els últims anys en aquest camp està començant a generar fenòmens de consciència col·lectiva innovadors, fruit de l'organització de ments individuals en xarxa.

L'organització en xarxa és una nova forma de relacionar-nos, de treballar, de generar projectes, i fins i tot de viure, que requereix noves habilitats i una transformació individual i col·lectiva per

adaptar-se al nou escenari. Els individus que les conformen són creatius, innovadors i autònoms.

En una xarxa no només són importants els membres que la formen, els vincles, les relacions que tenen entre ells cobren un nou protagonisme. I la clau del treball en xarxa són els vincles sòlids i sans. Per desenvolupar l'habilitat de relacionar-se, cal aprendre a comunicar-se amb claredat, perquè una vegada que s'estableix la comunicació eficient, poden sorgir la confiança i les sinergies en què tots guanyen.

Aquest aspecte requereix responsabilitzar-se dels processos emocionals propis. Ser conscients d'ells facilita l'establiment de vincles sans i la incorporació duradora a una xarxa. És important saber com afecta la nostra presència al conjunt i com la interacció amb el conjunt ens afecta com a individus. No oblidem que la xarxa emocional que ens mou i ens commou

és, la majoria de les vegades, més influent del que creiem. I fa que les coses flueixin o no.

Tenint en compte que cada un viu la seva realitat, aprendre a posar-se al lloc de l'altre també és necessari. Entendre la seva realitat per no sotmetre-la a la nostra ni viceversa. En aquest cas, l'escolta profunda, sense por de ser

contagiats per les idees i visió de l'altre, és imprescindible. Deixar espai perquè l'altre sigui i s'expressi i demanar que se'ns deixi ser autèntics és fonamental. I deixar de banda, definitivament, els jocs de poder i el control de la informació.

Un altre element que requereix una xarxa és la generositat. Aprendre a donar i rebre equilibradament per no bloquejar el flux d'intercanvi amb el conjunt. En les xarxes, la generació d'idees i projectes és col·lectiva. Es tracta d'una suma d'individualismes que multiplica la intel·ligència i genera alguna cosa comú, supraindividual. Una ment col·lectiva on l'ésser és alhora intel·ligent i empàtic. Individual i no individual.

Per Alberto D. Fraile Oliver

Veure l'original a:

<http://www.revistanamaste.com/hacia-una-mente-colectiva/>

06

Hi ha alternatives

Vicenç Navarro, Juan Torres y Alberto Garzón

"**Hi ha Alternatives**", el llibre de Vicenç Navarro, Juan Torres López i Alberto Garzón, amb pròleg de Noam Chomsky, que els seus autors posen en lliure circulació perquè l'editorial Aguilar es va fer enrere en l'últim moment. Si t'agrada, Passa-ho!

Diu coses com:

- Que la crisi mundial és el que ja sabem tots: terrorisme financer.
- Que Espanya és l'únic país de l'OCDE on els salaris reals no han crescut en els últims 15 anys.
- I que "no hem viscut per sobre de les nostres possibilitats", sinó que "els salaris han estat per sota de les nostres necessitats".
- Que fa 20 anys, la diferència salarial entre directius i assalariats era de 10-20 vegades superior i ara és fins 100-200 vegades superior.

- Que els països que estan suportant bé la crisi són els països del nord d'Europa, on els serveis socials ocupen un 25% (a Espanya només un 9%), i aquests serveis socials es financen, per exemple, amb la política fiscal a Suècia.

- Que per tant, quan ens diuen que cal reduir la despesa pública, i reduir els sous per generar riquesa i ocupació, és tot el contrari, i això ho explica amb tot luxe de detalls el llibre.

- Que la diferència entre Suècia i Espanya és que allà els rics paguen els impostos, i aquí només paguen els treballadors amb nòmina, però que les grans empreses espanyoles, la gran majoria només declara un 10% dels seus guanys, i que les grans fortunes, només un 1%, si de cas. I per això utilitzen els paradisos fiscals i altres estratagemes, que fins als bancs, els seus companys, els ajuden a desviar.

- Que en altres països d'Europa, les grans empreses no van acomiadar als

seus empleats, només van reduir la jornada de treball. Per tant no es va generar atur.

- Que els plans d'austeritat que ens imposen només dirigeixen les economies cap al desastre.

I que tot això ve de l'economia neoliberal desbocada que van imposar al món R. Reagan i M. Thatcher. (Això ho explica molt bé Naomi Watts. En el seu llibre i documental: la doctrina del xoc).

- Que a Espanya, amb els 40 anys de dictadura, on el poder de la banca i els empresaris estava molt unida a la política, encara segueix aquesta tendència: el poder de classe. (Veure pag. 109-110)

- Que no deixis de llegir el capítol V, sobretot pàgines 107 a 119, les pàgines que es veuen a dalt amb les fletxetes.

- Que en el capítol VII parla sobre els bancs, i la manera com treballen, com ja sabem tots, en ser dirigits per Wall Street i la City de Londres. I que caldria nacionalitzar les caixes d'estalvis, perquè sigui uns diners que realment serveixi al poble, i a les petites i mitjanes empreses. Ara s'està fent tot el contrari.

- Que el 0,66% de la població mundial té el 66% dels ingressos mundials anuals.

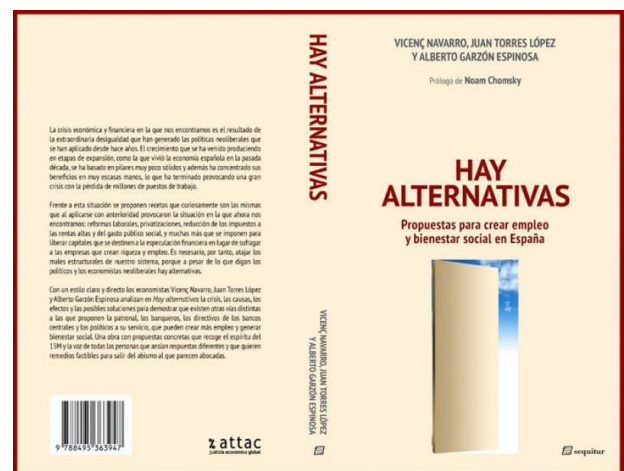
- També diu que a Espanya no hi ha cap raó perquè estiguem malament econòmicament, només que, s'han muntat de tal manera les coses, que ara els bancs i els rics no paren de guanyar diners, i no obstant això, la població és cada dia més pobre i està més estrangulada.

Fa un parell de mesos, l'Editorial Aguilar, va mostrar el seu interès a publicar el nostre llibre: **"Hi ha Alternatives. Propostes per crear ocupació i benestar a Espanya"**, que ens va prologar Noam Chomsky.

Quan ja s'havia concretat com a data de publicació el llibre el 19 d'octubre passat i s'havia començat la seva promoció al web d'Aguilar i en llibreries, els editors ens van comunicar que l'empresa desitjava endarrerir sense altra explicació de per mig, el que ens va obligar lamentablement a desestimar la publicació en aquesta editorial. Es

confirmava així com resulta de difícil difondre a Espanya, en els moments en que són més necessàries que mai, com ara, idees alternatives al pensament únic que predomina en el debat polític i social.

Per solucionar aquesta situació hem optat per oferir la nostra obra gratuïtament en format pdf a través de la xarxa i en una nova edició impresa en Edicions sequitur que, amb la col·laboració d'ATTAC Espanya, s'ha arriscat a publicar ràpidament aquest llibre que estarà en llibreries al preu de 10 euros a partir del 31 d'octubre (2011).

Tenim la ferma convicció que només fent que la ciutadania sàpiga el que de veritat està succeint en la nostra economia i divulgant les alternatives que existeixen a aquesta aguda crisi del capitalisme podem sortir-ne amb més ocupació i benestar social, com vam demostrar en aquest llibre.

Per això cridem a divulgar aquesta versió en pdf, a estudiar-la i difondre les seves propostes i demanem a tots els lectors que esdevinguin distribuïdors del llibre un cop que es trobi imprès.

Contra la censura dels grans oligopolis i el pensament únic que imposen els poders econòmics, financers i mediàtics defensem la pluralitat i la llibertat de pensament coneixent i difonent el pensament crític.

Us demanem la vostra col·laboració per demostrar als que han intentat silenciar

aquest text que el seu temps s'està acabant.

Difoneu tot el possible aquest llibre que us envio.

"Gairebé tot el que faci serà insignificant, però és molt important que ho faci". Mahatma Gandhi

"La doctrina del xoc":

Video: <http://vimeo.com/18758226>

Llibre:

<http://semanarionegro.com/descargas/naomi-klein-la-doctrina-del-shock.pdf>

"Hi ha Alternatives. Propostes per a crear ocupació i benestar a Espanya" (llibre):

<http://www.rebellion.org/docs/138182.pdf>

El llibre també se ven a llibreries al preu de 10 euros.

"Humanistes", revista de l'Associació Humanista de Comunicació (AHC), i del grup "Humanistes-Humanistas":

Coordina aquest numero: Antoni Ramis Caldentey

Maquetació: Antoni Ramis Laloux

WEB: <http://archumanista.arc46.com/>

Facebook: <http://www.facebook.com/pages/Associaci%C3%B3-Humanista-de-Comunicaci%C3%B3/124843310876713>

Grup: <http://www.facebook.com/groups/151516548222416/>

Pots enviar-nos els teus comentaris o els teus articles de col·laboració a: archumanista@gmail.com En el cas de les publicacions: indicant, en l'assumpte: "Per publicar a 'Humanistes'".

Si vols participar i atendre la participació dels altres, et pots subscriure als grups de comunicació del "Arc Mediterrani" (en català) o del "Arco Atlántico" (en castellà):

Mediterrani: Arc-Mediterrani-Illes-Balears-subscribe@yahoogroups.com

Atlàntic: Arco-Atlantico-subscribe@yahoogroups.com

Documents de l'Associació Humanista de Comunicació: <http://es.scribd.com/HumanistesHumanistas>

Publicacions de l'Associació Humanista de Comunicació: <http://issuu.com/archumanista>

Revista "Humanistes": <http://archumanista.arc46.com/revista/>